

Sociaal-cultureel biologisch glastuinbouwbedrijf

Het innovatieproject Sociaal-cultureel biologisch glastuinbouwbedrijf ontwikkelt bedrijfssystemen die de sociaal-culturele aspecten in de biologische bedrijfsvoering tot waarde kunnen brengen. De bedrijfssystemen moeten produceren, wonen, recreëren, zorg en cultuur dicht bij elkaar brengen en daarvoor werkgelegenheid creëren. Het project loopt van mei 2004 tot eind 2005.

system

innovatie

WAGENINGENUR

For quality of life

Feiten over het innovatieproject

Doel

Het innovatieproject Sociaal-cultureel biologisch glastuinbouwbedrijf ontwerpt bedrijfsconcepten waarbij het biologisch produceren van tuinbouwproducten een integraal onderdeel is van de leefomgeving dan wel behoeftes in de maatschappij. Dat kan door het leggen van verbindingen met sociale en culturele functies. Aanleiding van dit project is het overheidsbeleid dat gericht is op duurzame biologische productiewijzen op de primaire bedrijven. Het innovatieproject Sociaal-cultureel biologisch glastuinbouwbedrijf geeft hier invulling aan door te werken aan een systeemsproming in de beschermde teelten, waarmee behalve de economische duurzaamheid (*profit*) ook de sociaal-maatschappelijke (*people*) en ecologische duurzaamheid (*planet*) verbeteren. Immers, biologische consumenten hechten veel waarde aan de kwaliteit van het productieproces (omgangswijze met natuur en biosfeer). Behalve milieuvriendelijk en duurzaam zijn ook gezond en veilig, natuurlijk en integer belangrijke waarden.

Werkwijze

Het onderzoek heeft een breed gezichtsveld, maar richt zich in eerste instantie op de primaire biologische glastuinbouwbedrijven. De ondernemer, zijn bedrijfsvoering en de technische, sociaal-culturele en milieukundige ontwikkelingen staan centraal. De focus ligt op de kas in de stedelijke omgeving of de stad zelf. De innovaties die in onderzoek zijn of die in de praktijk plaatsvinden zijn het vertrekpunt. Zo wordt al jaren kennis ontwikkeld voor multifunctionele bedrijfssystemen en bestaan er diverse praktijkprojecten voor het genereren van sociale meerwaarde van bedrijfssystemen. Vanuit dit soort projecten beoogt het onderzoek een sprong voorwaarts te maken. Dit innovatieproject gaat uit van de (toekomstige) eisen en richtlijnen van de markt (consumenten), de behoeftes en wensen van burgers en concepten van afzetpartijen (regionale merken, internetinfo over productiewijze, fair trade etc.). Het onderzoek levert een aantal perspectiefvolle ontwerpen op van bedrijfs- en teeltconcepten. De concepten worden niet getoetst door experimenten onder laboratorium- of praktijkomstandigheden. Wel worden de concepten zo concreet mogelijk beschreven, zodat snel de vertaalslag naar de praktijk te maken is. Voor die vertaalslag wordt een implementatieplan opgesteld.

Samenwerking

Een projectgroep van onderzoekers en belanghebbenden voert het onderzoek uit. Daarnaast zorgt een brede klankbordgroep van belanghebbenden voor ondersteuning en draagvlak bij te maken keuzes. In deze klankgroep participeren milieu- en consumentenorganisaties, planologen en stedenbouwkundigen. De laatste twee disciplines zijn waardevol met het oog op ideeën voor combinaties van produceren en wonen.

Daar waar nodig zoekt dit innovatieproject afstemming met andere innovatieprojecten van de twee systeeminnovatieprogramma's voor geïntegreerde en biologische beschermde productiesystemen, zoals Kas in de stad, Biologische kringloopkas en Emissievrije kas voor de geïntegreerde beschermde teelt. Van deze drie projecten zijn ook factsheets beschikbaar.

Informatie

Simone van Woerden (PPO),
e simone.vanwoerden@wur.nl
t 0174 636884
i www.syscope.nl

Sociaal-cultureel biologisch glastuinbouwbedrijf is onderdeel van de onderzoeksprogramma's Systeeminnovaties plantaardige productiesystemen van Wageningen UR. Het cluster van vijf onderzoeksprogramma's wordt gefinancierd door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Toekomstverkenning

Het innovatieproject vloeit voort uit het project Toekomstverkenningen van de onderzoeksprogramma's Systeeminnovaties plantaardige productiesystemen. Daarin is nagedacht over de wenselijke agrarische bedrijfssystemen in 2030. Toekomstbeelden zijn uitgewerkt in innovatieve projectideeën voor 'diagonale bedrijfssystemen'. Dit zijn grootschalige bedrijfssystemen in een kleinschalig en multifunctioneel landschap. Voor dit soort bedrijfssystemen is een aantal projecten gedefinieerd. Daar is het Sociaal-cultureel biologisch glastuinbouwbedrijf er één van.